

Обсерваторії України

Архипова Людмила Дмитрівна,
вчитель фізики та астрономії
Фастівського НВК “ЗОШ І-ІІІ ступенів №7 – ЦВПВ “Гарт”

Обсерваторія

Обсерваторія (від лат. *observo* — спостерігаю, уважно стежу) — наукова установа, в якій за допомогою особливих інструментів виконують

- **астрономічні (астрономічна обсерваторія),**
- **магнітні (магнітна обсерваторія),**
- **сейсмологічні,**
- **метеорологічні та інші спостереження,**
- а також обробляють одержані результати.**

Директор Головної астрономічної
обсерваторії НАН України Ярослав
Яцків:

*Ми маємо в Україні три великі, значимі за
міжнародними мірками астрономічні
установи.*

*Це Головна астрономічна обсерваторія
(ГАО), Радіоастрономічний інститут НАН
України в Харкові та Кримська астрофізична
обсерваторія.*

*Останній наш здобуток – це побудова
Високогірної астрономічної обсерваторії на піку
Терскол в Приельбруссі ще в радянські часи.*

Головна астрономічна обсерваторія (ГАО) НАН України

Заснована 17 липня 1944 р. з ініціативи відомого вченого, астронома й геофізика, Олександра Яковича Орлова (1880 — 1954).

Розташована вона за 12 км від центра Києва в Голосіївському лісі (звідси походить її неофіційна назва – Голосіївська).

Міжнародні координати обсерваторії:
 $50^{\circ}21'47''$ пн. ш. $30^{\circ}29'45''$ сх. д.,
висота над рівнем моря — 186 м.

Головна астрономічна обсерваторія

Обсерваторія займає провідне місце у багатьох галузях астрономії, таких як:

- дослідження обертання Землі й побудова координатних систем у космічному просторі,
- фізика фотосфери Сонця й тіл Сонячної системи,
- формування й еволюція зір і галактик та ін.

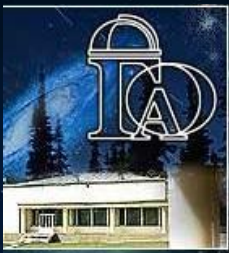

Головна астрономічна обсерваторія

В Головній астрономічній обсерваторії
плідно працюють 8 наукових відділів:

- астрометрії,
- фізики зір та галактик,
- космічної геодинаміки,
- фізики космічної плазми,
- фізики тіл Сонячної системи,
- фізики Сонця,
- експериментальної астрофізики і оптики атмосфери,
- астрокосмічний інформаційно-обчислювальний центр (АКІОЦ).

Імена співробітників ГАО НАН України в космосі

Кратери на Місяці названо на честь О.Я.
Орлова, А.О. Яковкіна та І.В. Гаврилова

Малі планети названо іменами
співробітників ГАО:

№2724 «Орлов»,
№2728 «Яцків»,
№3965 «Конопльова»,
№3966 «Шульназарія» (на честь Л.М. Шульмана і Г.К.
Назарчук),
№7628 «Євгеніфедоров» (на честь Є.П.Федорова),
№14346 «Жиляєв».

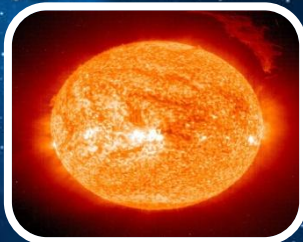
Астрономічна обсерваторія Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Напрями наукових досліджень

Астрофізика та позагалактична астрономія

- Дослідження у галузі релятивістської астрофізики, космології та астрофізики високих енергій.

Фізика Сонця та сонячна активність

- Дослідження з фізики Сонця, сонячної активності та сонячно-земних зв'язків, вплив на біосферу планети Земля.

Астрометрія та малі тіла Сонячної системи

- Фізика та хімія комет, динаміка малих тіл Сонячної системи, доплив космічної речовини, астероїдно-кометна небезпека.

Астрономічна обсерваторія Харків

НДІ астрономії Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна,
або Харківська астрономічна обсерваторія —

науковий заклад що, існує при Харківському університеті, спочатку як астрономічний кабінет (з 1808 року), а з 1888 року, завдяки заходам Григорія Левицького, відповідно обладнана обсерваторія в окремому будинку.

На Харківській астрономічній обсерваторії велися дослідження хромосфери і фотосфери Сонця, фізичних умов поверхні Місяця та планет.

Харківська астрономічна обсерваторія видавала «Публікації Харківської астрономічної обсерваторії», пізніше «Труды Астрономической Обсерватории».

Інституту підпорядкована обсерваторія Гракове

Астрономічна обсерваторія Харків

Науково-дослідний інститут астрономії
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна – колективний член
Української Астрономічної Асоціації

Координати:
 $50^{\circ}00'09''$ пн. ш. $36^{\circ}13'51''$ сх. д.

Астрономічна обсерваторія Харків

Радіотелескоп УТР-2. Головне приміщення

Диполь антенної решітки
радіотелескопа УТР-2 ім. С. Я. Брауде

Радіоінтерферометрична система УРАН

Радіотелескоп **УРАН-2** є складовою частиною системи наддовгобазової радіоінтерферометрії Національної академії наук України.

Астрономічна обсерваторія Одеса

Одеська обсерваторія при ОНУ ім. Мечникова працює з 1871 року

В обсерваторії за її історію були різні напрямки досліджень: це і астрометрія, і дослідження супутників і навіть власне виробництво телескопів, які розповсюджувалися в Радянському Союзі.

Зараз найактивніші дослідження відбуваються в напрямку вивчення хімічного складу зірок та структури нашої Галактики.

Астрономічна обсерваторія Одеса

На території обсерваторії є демонстраційний телескоп і той, що бере участь у наукових дослідженнях.

Телескоп відділу космічних досліджень, веде спостереження за супутниками.

Обсерваторія є однією з провідних організацій у цьому напрямку, вона може спостерігати за запуском ракет навіть з космодрому Байконур.

Астрономічна обсерваторія Одеса

В минулому одеські вчені самостійно збирали телескопи

Самий великий з них, діаметром 100 см, відправили в Словакію, а менший на 20 см у діаметрі — Південний Пальмір, який справно працює і нині. Завдяки цьому телескопові отримують дані, які розповідають про різні характеристики зір.

Рефрактор, якому 130 років
Фото: А. Калініна

Астрономічна обсерваторія Одеса

*«Я працюю в обсерваторії з 1988 року,
тобто одразу після закінчення
університету. Я займаюся астрометрією –
визначаю координати світил. Це справа
життя. Я з дитинства мріяла бути
астрономом і досі рада, що ця мрія
здійснилася.»*

Астрономічна обсерваторія Миколаїв

Миколаївська обсерваторія - одна з найстаріших обсерваторій Східної Європи, заснована в 1821 році як морська.

З 1912 року вона стає Миколаївським відділенням Головної (Пулківської) астрономічної обсерваторії (ГАО).

У 1935 році була включена в мережу наукових установ Академії наук СРСР як Миколаївське відділення ГАО.

У 1992 році стає самостійним науковим закладом України, а з 2002 року - Науково-дослідним інститутом "Миколаївська астрономічна обсерваторія" (НДІ "МАО"). На даний час НДІ "МАО" знаходиться в підпорядкуванні Міністерства освіти і науки.

Астрономічна обсерваторія Миколаїв

Обсерваторія розташована в центральній частині міста Миколаєва на висоті 52 м над рівнем моря з географічними координатами: $31^{\circ} 58'$ східної довготи і $46^{\circ} 58'$ північної широти.

Миколаївська обсерваторія була включена до попереднього списку об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО від України (Tentative list # 5116, Tentative list # 5267).

На даний час в обсерваторії ведуться роботи в наступних царинах: динаміка тіл Сонячної системи, дослідження об'єктів навколоземного простору, створення астрометричних каталогів зір, інформаційна підтримка астрономічних досліджень, астрономічне приладобудування, історія астрономії.

Астрономічна обсерваторія Миколаїв

Автоматичний телескоп "Аксіальний меридіанний круг".

Астрономічна обсерваторія Львів

Астрономічна обсерваторія є науково-дослідною установою Львівського національного університету імені Івана Франка

. Це одна із найстаріших обсерваторій Східної Європи, заснована у 1771 році

. Основні напрямки діяльності обсерваторії:

дослідження Сонця,
зір,
міжзоряного середовища,
галактик та Всесвіту як цілого.

Астрономічна обсерваторія Львів

**Важливим напрямком діяльності обсерваторії є
також**

**лазерно-віддалемірні, фотометричні та позиційні спостереження штучних
супутників Землі за програмами визначення параметрів обертання і
форми Землі,
служби часу,
космічної безпеки тощо.**

**Комплекс телескопів для таких спостережень є у реєстрі наукових об'єктів,
які становлять національне надбання України.**

Астрономічна і метеорологічна обсерваторія на вершині Піп Іван

Відновлення обсерваторії на горі Піп Іван –
спільний українсько-польський проект

Обсерваторія на горі Піп Іван 1939 рік

Руїни обсерваторії, вересень 2003 р.

Обсерваторія Пік Терскол

Обсерваторія Пік Терскол — міжнародна астрономічна обсерваторія, заснована у 1980 році на піку Терскол (станція Новий Кругозір) вище (на північ від) села Терскол (Кабардино-Балкарія, Ельбруський район, Приельбрусся, Росія) Національною Академією наук України в 3 км від вершини Ельбрусу (біля підніжжя, на південному плечі Ельбрусу), на висоті 3150 метрів н. р.м.

Обсерваторія Пік Терскол

Є: філією ГАО НАНУ; міжнародної обсерваторією; входить до складу Міжнародного центру астрономічних і медико-екологічних досліджень (МЦ АМЕГ).

З 1 січня 2005 року обсерваторія експлуатується спільно НАН України, Терскольскою філією ІНАСАН і Міжнародним Центром астрономічних і медико-екологічних досліджень.

Приватні обсерваторії

- **Андрушівська астрономічна обсерваторія**
(с. Гальчин, Житомирська область)

Українська астрономічна асоціація визнала Андрушівську обсерваторію і прийняла її до своїх лав колективним членом.

- **Одеська приватна обсерваторія BonadiSky**
(м.Овідіополь)

Обсерваторія знаходиться на березі Дністровського лиману. До її складу входять три павільйони, три колони, операторська.

Діяльність: візуальні спостереження та художня астрофотографія.

- **Обсерваторія Олега Бризгалова**
(Хлепча, Васильківський район Київської області)

**Презентацію створено за
матеріалами, які є у вільному
доступі мережі INTERNET**